

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 26. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén: kitűnő munkát végeztek a Kőrösi Csoma- és a Petőfi-ösztöndíjasok

A külhoni magyarság kulturális, nyelvi identitásának megerősítésében, a magyar nyelvű oktatás kiterjesztésében és a honosítás területén egyaránt kitűnő munkát végeztek a Kőrösi Csoma Sándor és a Petőfi Sándor program ösztöndíjasai – értékelt Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes Budapesten, a két program idei zárókonferenciáján. A kormányfő helyettese a diaszpóra magyarságát támogató Kőrösi Csoma Sándor-program és a szórványmagyarságot felkaroló Petőfi Sándor-program ösztöndíjasait köszöntve rámutatott: a nemzetpolitika fundamentuma 2010-től, hogy egyetemes magyarságban gondolkodnak. Az egyetemes magyarságnak integráns és megkerülhetetlen része a Kárpát-medence és a diaszpóra magyarsága egyaránt – hangsúlyozta. Kiemelte: a külhoni magyarságot nem zárványszerűen kezelik, hanem a magyarság oszthatatlan részeként, és arra törekednek, hogy minden, ami Magyarországon megvalósul és „tárgyilag kiterjeszhető”, vonatkozzon rájuk is. Példaként említette a demográfiai támogatásokat, közte az anyasági támogatást, ami szorosán nem kötődik a területi elvhez, de jár minden magyarnak, éljen bárhol a világon. Semjén Zsolt az ösztöndíjasok munkáját értékelve kiemelte, hogy a magyarság kulturális, identitásbeli megerősítése kitűnően sikerült. Kitért a magyar nyelvű oktatás kiterjesztésére és rámutatott: e téren is fontos lépések történtek. Hozzátette: befejeződött az a folyamat, amelynek célja az volt, hogy az emigráncsszervezetekből minden magyar otthonát jelentővé alakítsák a diaszpóra szervezeteit. Ez alapvetően szintén az ösztöndíjasok munkájának köszönhető – közölte a miniszterelnök-helyettes. Semjén Zsolt kitért a nemzet közjogi egyesítésére is, és közölte: a Magyar Állandó Értekezlet ülésére várhatóan eléri a kitűzött cél, és meglesz az egymillió új magyar állampolgár. A jelenlegi helyzetben ez az egyetlen lehetséges válasz Trianonra - jegyezte meg. Hozzátette: Erdély, Kárpátalja és Délvidék adta a többségét az új állampolgároknak, de lelkileg hatalmas jelentősége volt annak, hogy mindez a diaszpóra magyarságának is elérhető. A kormányfő helyettese közölte: a tapasztalatok alapján elszánt abban, hogy egyszerűsítsék az anyakönyvi vonatkozásokat, és akár a választási szabályokon is változtassanak. Azt kérte, hogy az ösztöndíjasok írják le, a honosításnál hol láttak olyan bürokratikus nehézségeket, amelyek aránytalan terheket rónak az ottaniakra, valamint, hogy a választásoknál mi jelentett problémát a szavazatok leadásánál. Grezsa István kormánybiztos arról beszélt, hogy 150 ösztöndíjas teljesített hat, illetve kilenc hónapos szolgálatot. Hozzátette: az idén 530 jelentkezőből 180 ösztöndíjast választottak ki, és csaknem harmincan már el is utaztak a déli féltekére.

Nemzetpolitikai helyettes államtitkár: cél a diaszpórának nyújtott támogatás növelése

Magyar származású, az Egyesült Államokban és Kanadában élő fiatalokat fogadott szerdán a nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár. A találkozón Szilágyi Péter jelezte: az államtitkárság kiemelt céljai között szerepel a diaszpórában működő hétvégi magyar iskolák megerősítése és a diaszpórának nyújtott anyagi támogatások további növelése. A ReConnect Hungary – Magyar Birthright Program keretében Magyarországra érkező fiatalokat köszöntve Szilágyi Péter hangsúlyozta: a kormánynak és a nemzetpolitikai államtitkárságnak 2010 óta kiemelt célja a diaszpórában élő magyar közösségek támogatása és anyaországgal való kapcsolataik erősítése. Hozzátette: ezt a célt szolgálja az évente Budapesten ülésező Magyar Diaszpóra Tanács és annak tavalyi ülésén elfogadott Magyar Diaszpórapolitika - Stratégiai irányok című dokumentum is, amely összegzi a magyar kormány diaszpóra segítése érdekében tett eddigi lépéseit és meghatározza a legfontosabb fejlődési irányokat. A helyettes államtitkár rámutatott: a nemzetpolitikai államtitkárság kiemelt céljai között szerepel a diaszpórában működő hétvégi magyar iskolák megerősítése és a diaszpórának nyújtott anyagi támogatások összegének további növelése. Örömet fejezte ki, hogy a ReConnect Hungary Program immár hat éve szolgálja az anyaország és a diaszpóra közötti kapcsolatok erősítését, és reményének adott hangot, hogy a programban résztvevő fiatalok a jövőben sem felejtik el gyökereiket, ápolják magyar felmenőik örökségét és hazatérve a magyar nemzet valódi „nagyköveteivé” válnak saját közösségeikben.

Hazaküldte saját kormányát a román balliberális koalíció

Megszavazta szerdán a bukaresti parlament a román balliberális koalíció által a saját kormánya ellen beterjesztett bizalmatlansági indítványt. A kormánybuktató előterjesztésre a szükséges 233 szavazathoz képest nyolccal többen, 241-en voksoltak, ennek eredményeképpen megszűnik a Sorin Grindeanu vezette kabinet mandátuma. Az ellenzéki alakulatok, valamint a koalíciós pártokkal a parlamentben együttműködő RMDSZ honatyái távol maradtak a két ház együttes ülésén rendezett vitáról, és nem is szavaztak. A rendkívül feszült hangulatban, heves vádaskodások közepette lezajlott parlamenti vitában Liviu Dragnea újfent azzal érvelt, hogy a fél évvel ezelőtt megalakult kabinetnek azért kell távoznia, mert a negyedét sem teljesítette a választási programban rögzített célkitűzéseknek. „Úgy döntöttünk, hogy őszinték leszünk a párttal, de elsősorban a választókkal szemben, és nem teszünk úgy, mintha minden a legnagyobb rendben lenne. Bár felruháztuk az 1989-es rendszerváltás utáni legambiciózusabb kormányprogram megvalósításának feladatával, a Grindeanu-kabinet nem teljesített a reményeinknek” – hangoztatta a szociáldemokraták erős embere. Ezzel szemben Grindeanu bevallotta, ma sem fér a fejébe, miként jutott oda Románia legnagyobb politikai pártja, hogy a saját kormánya ellen nyújtson be bizalmatlansági indítványt. A kormányfő szerint maguk a baloldali választók sem értik a pártvezetés hozzáállását, hiszen Liviu Dragnea májusban

még azt mondta: állampolgárként és a PSD vezetőjeként egyaránt elégedett a kormány teljesítményével. Egyébként a román koalíció vezetősége elutasította azt a javaslatot, hogy a honatyák titkosan adják le szavazatukat. Attól tartva, hogy képviselői és szenátorai esetleg árulást követnek el, Liviu Dragnea pártelnök személyesen felügyelte, párttársai milyen színű golyókat dobnak az előkészített urnákba; az alakulat már napokkal ezelőtt előrebocsátotta, hogy automatikusan kizárja azokat a honatyákat, akik a bizalmatlansági indítvány ellen szavaznak. A román szociáldemokraták számára a Grindeanu-kabinet menesztése ellenére sem vezet kikövezett út az új kormány megalakításáig, mivel a miniszterelnököt – a parlamenti többséggel rendelkező koalíció javaslata alapján – Klaus Johannis államfő nevezi ki. Elemzők szerint a jobbközép államfő esetleges akadékoskodásán túlmenően egyértelműen számolni kell a PSD szakadásával. Mădălina Dobrovolschi, az elnöki hivatal szóvivője bejelentette, Klaus Johannis hétfőre hívja konzultációra a parlamenti pártokat a kormányalakítás témakörében.

Mikó Imre Jogvédő Szolgálat: ijesztő méreteket ölt a magyarellenes hangulat

Az utóbbi napokban ijesztő méreteket öltött Romániában a magyarellenes hangulat és a gyűlöletbeszéd – állapítja meg pénteki hírlevelében a Mikó Imre Jogvédő Szolgálat, amely az elmúlt napokban közösség elleni uszítás vádjával bűnvádi feljelentést tett román politikusok és egy újságíró ellen. A jogvédő szolgálat közlése szerint a közösségi média és a hírsatornák román politikusok, újságírók és véleményformálók nacionalista üzeneteitől hangosak. Egy országos politikai válság közepette a román politikai elit, a média jelentős hozzájárulásával, újból előveszi a „magyar kártyát”, és a romániai magyar közösség ellen fordítja a közvéleményt – olvasható a hírlevélben. A jogvédő szolgálat megállapítja: ahelyett, hogy a legnagyobb parlamenti párt, a Szociáldemokrata Párt (PSD) sorain belül kialakult válságra koncentrálna, és ennek a válságnak a potenciális következményeire, a média nagyon gyorsan elterelte ezekről a közvélemény figyelmét azáltal, hogy hazugságokat terjesztett és xenofób megjegyzésekkel támadta a magyar közösséget. Az előzményeket felidézve a hírlevél emlékeztet: Liviu Dragnea, a PSD elnöke, a múlt héten bejelentette, hogy pártja bizalmatlansági indítványt kezdeményez Sorin Grindeanu miniszterelnök és kormánya ellen, amiért nem tartották be a választási kampányban tett ígéreteket. Dragnea és szövetségesei számos parlamenti párttal, köztük az RMDSZ képviselőivel is tárgyalásba kezdtek, akik készen álltak támogatni az indítványt azzal a feltétellel, hogy a PSD-ALDE koalíció szavazza meg a nyelvi jogok bővítéséről és a regionális szimbólumok szabad használatáról szóló törvényt. Amint a média értesülést szerzett erről, a hírsatornák pár órán belül valóságos nacionalista hisztériát generáltak, és azzal riogatták nézőiket, hogy a magyarok el akarják venni Erdélyt a románoktól. Traian Băsescu volt államelnök elsők között csatlakozott a sovíniszta vélemények kórusához. Facebook-oldalán közzétett üzenetében felháborodásának adott hangot amiatt, hogy a

szenátus megszavazott egy törvényt, amely hivatalos ünneppé nyilvánította a romániai magyarok számára március 15-ét. Hazugságokkal és túlzásokkal teli üzenetében Băsescu azt fejtegette, hogy március 15-e sértő a románok számára, mivel „több tízezer erdélyi románt öltek meg a magyar grófok hadseregei, és egész falvakat töröltek el a föld felszínéről” az 1848-49-es szabadságharc alatt. A volt államfő nem érte be azzal, hogy a történelmi tények eltorzításával és a többség látens nacionalizmusának szításával politikai tőkét kovácsolt magának – olvasható a hírlevélben. Üzenete végén gyakorlatilag megkérdőjelezte a magyar közösség azon jogát, hogy Románia területén megünnepelhesse a magyarok nemzeti ünnepét: „Senki sem állítja meg a romániai magyarokat, hogy március 15-ét megünnepeljék Budapesten”. Ironikus módon éppen Traian Băsescu volt az, aki államelnökként 2010. március 15-én „kedves honfitársainak” nevezte a romániai magyarokat, és ünnepi üzenetében dicsérte az 1848-49-es magyar forradalmárokat, amiért azok az európai népek közös eszméiért harcoltak – emlékeztet a jogvédő szolgálat. A hírlevél szerint nacionalista hisztéria elsőszámú kezdeményezői a különböző hírcsatornák voltak. Különösen a Realitatea TV és a B1 TV műsoraiban lehettünk tanúi a politikusok és újságírók xenofób retorikájának. A Realitatea TV „Jocuri de putere” (Hatalmi játszmák) című adásában a műsorvezető és a meghívottak egymást túllícitálva sorolták a magyarelles véleményeiket, és szándékosan félreértelmezték az RMDSZ által benyújtott törvénytervezetet. Rareș Bogdan azzal rémítette a nézőit, hogy „egy különálló ország” létrehozására készülnek a magyarok „Erdély közepén”. Egyik meghívottja, Oreste Teodorescu újságíró pedig „visszamaradottaknak” nevezte a magyarokat, amiért több jogot szeretnének kivívni maguknak. Továbbá nyíltan azzal fenyegette a magyar közösséget, hogy a román többség nem fogja ennyiben hagyni és fel fognak lázadni, ha a magyarok nem hagynak fel kéréseikkel. Ráadásul a műsor ideje alatt kirívóan hamis és szenzációhajhász szalagcímekekkel tüntettek fel a képernyőn azzal a céllal, hogy felszítsák a kedélyeket és megragadják a nézők figyelmét: „A székely zászló kötelező lesz Erdélyben”, „Különleges státusú régió Erdélyben, Koszovó mintájára”, „Erdély veszélyben! Dragnea el akarja árverezni”, stb. A közismert újságíró és politikai elemző, Cristian Tudor Popescu a Digi24 hírtelevízióban, Băsescuhoz hasonlóan, március 15-e hivatalos ünneppé való kinyilvánítása ellen emelt szót. A jogvédő szolgálat szerint szándékosan túlzó terminusokban mutatta be a történelmi tényeket, ezzel is tovább szítva az amúgy is felkorbácsolt, magyarelles közhangulatot: „Március 15-e a románok magyarok általi megaláztatását, diszkriminációját, hiteltelenítését, támadását és megölését jelképezi.” A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat elítéli az utóbbi napokban szélsőséges formát öltött magyarellességet az országos román, valamint a közösségi médiában. „Szervezetünk panaszt nyújtott be az Országos Diszkriminációellenes Tanácsnál politikusok, újságírók, véleményformálók és minden olyan személy ellen, aki nyilvános fórumon magyarelles nyilatkozatot tett, és ezáltal hozzájárult hamis, félrevezető és xenofób üzenetek terjesztéséhez, amelyek a romániai magyar közösséget méltóságában sértik” – olvasható a hírlevélben.

Így indul neki az RMDSZ a hétfőn kezdődő kormányalakítási tárgyalásoknak

Nem adottak a körülmények az RMDSZ kormányra lépéséhez, a szövetség a koalícióval kötött parlamenti együttműködési megállapodásba szeretne új elemeket bevinni, és nem mond le a hét elején egyeztetett tervezetsomagról. „Nem érezzük úgy, hogy be kellene húznunk a kéziféket” – számolt be a Maszolnak a Szövetségi Állandó Tanács (SZÁT) hétvégén hozott döntéseiről Porcsalmi Bálint ügyvezető elnök. A politikus elmondta, a SZÁT ülésén az az egyértelmű álláspont alakult ki, hogy helyes volt az RMDSZ tárgyalási stratégiája a koalíciós pártokkal a bizalmatlansági indítványukról. „Jó lépés volt, hogy a számunkra fontos tervezetek elfogadását kértük a tárgyalópartnereinktől” – összegzett az ügyvezető elnök. A kívülről érkező bírálatokról, miszerint az RMDSZ többet ért volna el, ha egy kisebb jogszabálysomag támogatását kéri a koalíciós pártoktól, a SZÁT megállapította: ha akár csak egy tervezet elfogadását kérték volna a PSD-ALDE-től, ugyanez lett volna a reakciója azoknak, akik a hét elején elindították a magyarellenes hangulatkeltést. „Jó, hogy ezeket a tervezeteket tettük az asztalra” – hangsúlyozta Porcsalmi, emlékeztetve arra, hogy ha például a kisebbségi törvényt elfogadta volna kedden a képviselőház, akkor a jogszabályt már csak az államfőnek kellett volna kihirdetnie ahhoz, hogy hatályba léphessen. „Ez nagyon fontos szakaszgyőzelem lett volna, nem csak szimbolikusan, hanem jogi értelemben is” – magyarázta. Hangsúlyozta azt is, hogy az RMDSZ csomagjában szereplő tervezetekről készült pozitív szakbizottsági jelentéseket nem vonták vissza, így később bármikor újra plénum elé kerülhetnek. A SZÁT eldöntötte, hogy az RMDSZ kitart a tervezetsomag mellett, és tárgyalásokat folytat a parlamenti pártokkal az elfogadtatásáról. Az ügyvezető elnök tájékoztatása szerint az elnöki hivatalban hétfőn kezdődő konzultációk előtt is lesznek kétoldalú tárgyalásaik. „Mi ugyanezt a tervezetsomagot tesszük ezentúl is az asztalra. Úgy gondoljuk, hogy a múlt heti egyeztetések után nem kell behúznunk kéziféket” – fogalmazott. Porcsalmi elmondta, az RMDSZ várhatóan hétfőn, a Klaus Johannis államfővel tartott találkozó előtt dönti el az álláspontját a kormányalakítással kapcsolatban. Tájékoztatása szerint a SZÁT ülésén az körvonalazódott, hogy az RMDSZ számára nem időszerű a kormányzati szerepvállalás. „A testület tagjainak túlnyomó többsége azt mondta, hogy nem adottak a körülmények a kormányra lépéshez. Húzzunk egy vonalat az ülés végén, és nézzük meg, hogy koalícióval kötött parlamenti együttműködési megállapodásba még mit lehet belevinni, és erről kell tovább tárgyalni” – részletezte a politikus. A miniszterelnök-jelölt személyétől, a mögéje sorakozó parlamenti többségtől függ, hogy az RMDSZ kinek a kormányát fogja támogatni – tette hozzá. Porcsalmi ismételt hangsúlyozta: az RMDSZ nem veszi le a kéréseit a napirendről a hét eleji ellenséges hangulat miatt. „Legfeljebb újraütemezzük ezeknek a tervezeteknek az elfogadását. De nem vagyunk kétségbeesve a múlt héten történtektől. Valóban volt egy hangulatkeltés, de ez most nem azt jelenti, hogy a

továbbiakban nem léphetünk semmit a közösségi jogok ügyében” – fogalmazott a politikus.

Megelőzte az MKP támogatottsága a Most-Híd vegyespártét egy felmérés szerint

Megelőzte a felvidéki Magyar Közösség Pártjának (MKP) támogatottsága a Most-Híd szlovák-magyar pártét – derült ki a Polis közvélemény-kutató ügynökség csütörtökön közzétett felméréséből, amelyben mindkét párt átlépte a parlamentbe jutás küszöbét. A jelenleg parlamenten kívüli MKP támogatottsága most először haladta meg a Most-Hídet, ez utóbbinak 2010-es parlamentbe kerülése óta. Az ebben a hónapban – több mint 1200 személy megkérdezésével - végzett felmérés szerint a Menyhárt József vezette MKP támogatottsága 5,3 százalékos, míg a Bugár Béla vezette Hídé 5,2. Egy ilyen eredmény a szlovákiai parlamenti választáson – amely legközelebb csak 2020-ban esedékes – mindkét pártnak egyaránt 8-8 parlamenti mandátumot biztosítana a 150 fős pozsonyi törvényhozásban.

Sikerrel zárult a magyar kormány által támogatott kárpátaljai magyar nyelvtanfolyam

Nagy sikerrel zárult a Miniszterelnökség által Kárpátalján ukránok számára meghirdetett ingyenes magyar nyelvoktatási program első szakasza, amelynek az elvégzéséről szóló bizonyítványt mintegy ezren vették át szombaton Beregszászon. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tartott bizonyítványosztó ünnepségen Grezsa István, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos hangsúlyozta: az előzetes felmérés reményen felül nagy érdeklődést jelzett a magyar nyelv tanulása iránt Kárpátalja többségi nemzethez tartozó lakossága körében. Ennek a más országokhoz képest szokatlanul nagy érdeklődésnek köszönhetően a féléves tanfolyamra az eredetileg várt 500 fő helyett több mint kétezren jelentkeztek - fűzte hozzá. Így a nyelvi kurzust májusban egyszerre 52 helyszínen, 140 csoportban 1404-en kezdték el, akik közül 1187-en tették le sikeresen a szóbeli és írásbeli vizsgákat - mondta. A kormánybiztos közölte, a jelentős igényre való tekintettel Kárpátalján folytatódik az ingyenes magyar nyelvoktatási program, amelynek egy hete elkezdődött második szakaszára 3500-an jelentkeztek.

Gyors ütemben újulnak meg közösségi épületeink

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) közbenjárásának köszönhetően horvát és magyar állami támogatásból több településen is építkezések és felújítások zajlanak. Laskón felújították a helyiek által éveken keresztül közösségi célokra használt Ifjúsági Otthont. Székházhoz jutottak a HMDK-s pélmonostori és sepsei szervezetek is, és megkezdődtek ezeknek az épületeknek a felújítási munkálatai is. A szlavóniai magyarság számára fontos épületeken is dolgoznak, így megszépült a Szent Joachim és Anna-templom a szerémségi Čakovciban, ez részben Racsman Dánielnek, a járási magyar kisebbségi képviselőnek is köszönhető. Jankovics Róbert, a HMDK ügyvezető elnöke, a szabor magyar képviselője elmondta, az országos magyar szervezet a lehetőségeihez mérten már több mint két évtizede segíti a horvátországi magyarságnak fontos egyházi és világi közösségi épületek tatarozását, javítását, alkalomadtán újjak építését is. Így hamarosan teljesen elkészül a hegyháti magyarság megmaradása egyik zálogának is tekinthető objektum, a dályhegyi kultúrotthon. Huguik Imre, a dályhegyi Petőfi Sándor Magyar Kultúregyesület elnöke elmondta, nagy léptékben haladnak a munkálatok. Így Dályhegyen kerülhet sor a HMDK idei központi Szent István-napi rendezvényére, amely egyben az épület átadóünnepsége is lesz.

